

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

BESLUT
2026-04-23

Sofia Sollenberg
Tel: +46106981998
sofia.sollenberg
@naturvardsverket.se

Ärendenummer
NV-26-016056

Samtliga länsstyrelser

Överlämnande av rätten att besluta om licensjakt på lodjur till länsstyrelserna

Beslut

Naturvårdsverket överlämnar rätten att besluta om licensjakt på lodjur till samtliga länsstyrelser utom Länsstyrelsen i Gotlands län.

Detta beslut gäller från och med dagen för beslut till och med den 29 april 2029.

Beslutet får inte överklagas.

Villkor

1. När länsstyrelsen fattar beslut om licensjakt ska beslutet skickas till Naturvårdsverket samma dag som beslutet fattas. Beslutet ska skickas via e-post till registrator@naturvardsverket.se. Ange den exakta rubriken ”Åtterrapporering av jakt och jaktresultat stora rovdjur” i ämnesraden för e-posten.
2. Länsstyrelsen ska redovisa beslutet i Naturvårdsverkets Excel-fil över jaktbeslut. Den finns tillgänglig för länsstyrelsen via en SharePoint-yta som tillhandahålls av Naturvårdsverket.
3. Länsstyrelsen ska snarast möjligt efter det att fällt djur besiktigats registrera uppgifterna i databasen Rovbase.
4. Länsstyrelsen ska snarast möjligt efter licensjaktens avlysning redovisa utfallet av jakten till Naturvårdsverket enligt punkt 2.
5. Länsstyrelsen ska skicka in en skriftlig sammanställning av jakten till Naturvårdsverket senast två veckor efter ordinarie jakttids slut.

Bakgrund

Förarbeten

I propositionen En ny rovdjursförvaltning¹ infördes möjligheten för Naturvårdsverket att delegera rätten att besluta om jakt på rovdjur till länsstyrelserna. I propositionen En hållbar rovdjurspolitik framgår att delegering av rätten att besluta om licensjakt på stora rovdjur till länsstyrelserna bör ske utan begränsning, även till län som saknar reproducerande stam av den aktuella

¹ Prop. 2008/09:210

arten. Då ett rovdjursförvaltningsområde har uppnått miniminivån för en art bör delegering av beslut om licensjakt kunna ske till samtliga länsstyrelser som ingår i förvaltningsområdet utan begränsning².

Miniminivåer för lodjur

Miniminivåerna för lodjur är en fördelning av artens nationella referensvärde mellan rovdjursförvaltningsområdena. Miniminivåerna anges i antal individer enligt 4 § förordning (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn. Naturvårdsverket fastställde den 29 april 2024 miniminivåer för lodjur³. Beslutet gäller som längst till den 29 april 2029, men nya miniminivåer kan fastställas under perioden.

Följande miniminivåer är beslutade för respektive rovdjursförvaltningsområde:

Miniminivåer	Antal individer
Sverige	870
Norra rovdjursförvaltningsområdet	332*
Mellersta rovdjursförvaltningsområdet	347
Södra rovdjursförvaltningsområdet	191**

*Naturvårdsverket har använt omräkningsfaktorn 6,14 enligt vägledningen om miniminivåer och avrundat till heltal i antal individer.

** Södra RFO har inkommit med miniminivåer i 35 föryngringar, Naturvårdsverket har använt omräkningsfaktorn 5,48 enligt vägledningen om miniminivåer och avrundat till heltal i antal individer.

Populationsuppskattning för lodjur

Naturvårdsverket fastställer årligen inventeringsresultat för den gångna inventeringsperioden och gör en beräknad uppskattning av antal individer i populationen. Under inventeringsperioden 2024/25 dokumenterades det 234 familjegrupper av lodjur i Sverige⁴. Antalet familjegrupper, det vill säga honor som åtföljs av ungar, räknas sedan om till en uppskattning av antal individer. Uppskattningen av antal individer i Sverige ligger mellan 1152–1581, med ett ungefärligt medeltal på 1367. Antal individer i varje rovdjursförvaltningsområde överstiger som tidigare de respektive fastställda miniminivåerna. Lodjurspopulationen har legat över sitt referensvärde i flera år och Naturvårdsverket bedömer populationstrenden vara stabil⁵.

² Prop. 2012/13:191, 2013/14: MJU7, s.48.

³ Naturvårdsverket (2024), Fastställande av miniminivåer för lo gällande rovdjursförvaltningsområde och län. Dnr NV-02105-23.

⁴ Frank, J. & Broseth, H. (2025). Inventering av lodjur 2025. Beståndsstatus för stora rovdjur i Skandinavien.

⁵ Naturvårdsverket. Lodjur, antal familjegrupper inom respektive förvaltningsområde. <https://www.naturvardsverket.se/data-och-statistik/vilt/lodjur/>

Beskattningsmodell för lodjur

Beskattningsmodeller är centrala verktyg för att säkerställa att lämpliga jaktuttag görs i relation till regionala förvaltningsmål samt arternas nationella populationsstorlek och referensvärde. Beskattningsmodellen för lodjur tas årligen fram av forskare på Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) och är ett underlag som kan användas som stöd i länsstyrelsernas bedömningar av möjligt jaktuttag. Beskattningsmodellen redovisar risken att hamna under referensvärdet för arten i relation till olika nivåer av jaktuttag.

Skäl

Aktuella bestämmelser

Enligt 24 a § andra stycket jaktförordningen (1987:905) får Naturvårdsverket överlämna till länsstyrelserna i ett rovdjursförvaltningsområde, att besluta om licensjakt på lodjur med stöd av 23 d § jaktförordningen, under förutsättning att antalet individer för arten i rovdjursförvaltningsområdet överstiger de fastställda miniminivåerna, enligt 5 § förordning om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn.

Det innebär att berörda länsstyrelser får besluta om licensjakt på lodjur i enlighet med 23 d § jaktförordningen om förutsättningarna i 23 c § jaktförordningen är uppfyllda.

Av 24 c § andra stycket jaktförordningen följer att Naturvårdsverket fortlöpande ska bedöma om möjligheten att jaga rovdjur med stöd av beslut enligt 24 a § jaktförordningen försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, eller möjligheten annars utnyttjas i stor omfattning. Om Naturvårdsverket bedömer att så är fallet får Naturvårdsverket ändra eller återkalla ett sådant beslut.

Av 58 § andra stycket punkt 5 jaktförordningen framgår att Naturvårdsverkets beslut enligt 24 a § jaktförordningen inte får överklagas.

Naturvårdsverkets bedömning

Överlämna rätten att besluta om licensjakt

Att överlämna rätten att besluta om licensjakt till länsstyrelserna är en förutsättning för att uppnå riksdagens målsättning om en regionaliserad rovdjursförvaltning. När ett rovdjursförvaltningsområde har uppnått miniminivån för en art får överlämnande av rätten att fatta beslut om licensjakt ske till samtliga länsstyrelser som ingår i förvaltningsområdet utan begränsning.⁶

Populationsuppskattningarna för lodjur visar att antalet individer överstiger miniminivåerna i alla tre rovdjursförvaltningsområdena.⁷ De formella förutsättningarna för att överlämna rätten att besluta om licensjakt till länsstyrelserna, i alla tre rovdjursförvaltningsområdena, är därmed uppfyllda. Delegering till länsstyrelsen i Gotlands län är inte motiverat då lodjur inte tar sig till öarna.

⁶ Prop. 2012/13:191 s 48.

⁷ <https://www.naturvardsverket.se/data-och-statistik/vilt/lodjur/>

Mot bakgrund av detta anser Naturvårdsverket att det är motiverat att överlämna rätten att besluta om licensjakt på lodjur till samtliga länsstyrelser i alla tre rovdjursförvaltningsområdena.

Motivering rörande beslutets giltighetstid

Överlämnandet av rätten att besluta om licensjakt på lodjur gäller till och med den 29 april 2029. Lodjurspopulationen har under flera år bibehållit gynnsam bevarandestatus. Mot bakgrund av detta, samt vikten av en förutsägbar och hållbar regional förvaltning, anser Naturvårdsverket att det finns skäl att överlåta rätten att besluta om licensjakt på lodjur till länsstyrelserna under en treårs-period.

Naturvårdsverket ska enligt 24 c § jaktförordningen löpande bedöma om överlämnandet av möjligheten att besluta om skydds- och licensjakt till länsstyrelserna försvårar upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus hos den aktuella arten eller om möjligheten utnyttjas i stor omfattning. Om Naturvårdsverket bedömer att så är fallet, får Naturvårdsverket ändra eller återkalla ett sådant beslut.

Motivering till villkor om länsstyrelsens återrapportering

Länsstyrelsernas återrapportering till Naturvårdsverket är en förutsättning för att Naturvårdsverket ska kunna fullgöra sitt ansvar enligt 24 c § jaktförordningen. Detta beslut är därför förenat med villkor om återrapportering.

Övriga bestämmelser och information

Kraven på länsstyrelsens beslut om licensjakt i övrigt framgår av NFS 2022:4.⁸

Vid besiktning av djur som fälls med stöd av denna delegering bör prover och data samlas in från det fällda djuret. Som grund för ett sådant villkor kan 24 d § andra stycket jaktförordningen anges.

Statens veterinärmedicinska anstalt tillhandahåller information till länsstyrelserna om vilka prover som bör tas inför varje beslutsomgång. Vid tecken på sjukliga förändringar från material som inte ingår i den provtagning som önskats av SVA bör även prover av dessa inskickas eller dokumenteras. Exempel på sådana sjukliga förändringar är hudprov vid tecken på skabb eller andra hudförändringar.

Länsstyrelsen bör informera den som fäller ett lodjur att det är förbjudet att handla med hela eller delar av det fällda djuret⁹ och att arten omfattas av CITES-lagstiftningen¹⁰. Det är Jordbruksverket som prövar om undantag från förbudet kan medges.

⁸ NFS 2022:4. Naturvårdsverkets föreskrifter om förvaltning av stora rovdjur.

⁹ Rådets förordning (EG) nr 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem

¹⁰ Naturvårdsverkets föreskrifter om artskydd (NFS 2009:10)

Detta beslut har fattats av avdelningschef Fredrik Hannerz, efter föredragning av enhetschef Hanna Ek.

I övrigt har deltagit enhetschefen Mona Hansers, vilthandläggarna Sofia Sollenberg och Baharan Kazemi, samt viltjurist Andreas Ahlén.

Detta beslut har fattats elektroniskt och saknar därför namnunderskrifter.

Fredrik Hannerz

Hanna Ek

Sändlista:

Samtliga länsstyrelser

För kännedom:

Sametinget

Svenska Samernas Riksförbund

Viltskadecenter

Nationella rådet för rovdjursfrågor

Jordbruksverket

Statens Veterinärmedicinska Anstalt

Polismyndigheten

Naturhistoriska Riksmuseet

Klimat- och näringslivsdepartementet

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Miljødirektoratet, Norge

Jord- och Skogsbruksministeriet, Finland